

استفاده از مبانی ارگونومیک در صنعت کشاورزی

مسعود پیردستان^۱، شراره مهاجری^{۲*}، فاطمه هرسج^۳

۱- دانشجوی دکتری مهندسی صنایع، واحد نور، دانشگاه آزاد اسلامی نور، ایران

۲ و* - دانشجوی دکتری مهندسی صنایع، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد نور، دانشگاه آزاد اسلامی نور، ایران

۳- مدرس و عضو هیات علمی، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد نور، دانشگاه آزاد اسلامی نور، ایران

mohajerisharareh@gmail.com

چکیده

در مطالعه حاضر، مبانی ارگونومیک بررسی می‌شوند که از پتانسیل لازم برای کاهش اختلالات اسکلتی عضلانی و بالا بردن سود در صنعت کشاورزی برخوردارند. این تحقیق در استان گیلان به مطالعه پرورش‌دهندگان سبزیجات پرداخته است. هدف از انجام این مقاله شناسایی اهمیت نسبی موانع استفاده از پنج مورد از مبانی ارگونومیک است. علاوه بر این، به مقایسه موانعی پرداخته می‌شود که افراد بی‌علاقه به استفاده از این مبانی و افراد علاقمند به استفاده از آنها با آنها روبرو هستند. در راستای انجام تحقیق، فرم نظرسنجی به کشاورزان بازار سبزیجات تازه ارسال شد تا استفاده از مبانی ارگونومیک و موانع استفاده از آنها در قالب بخشی از یک مطالعه مداخله‌ای و نیز با استفاده از روش تحلیل کی‌دو ارزیابی گردد. مواردی مانند عدم آگاهی و شناخت، هزینه‌ها، عدم مشاهده استفاده از این مبانی و عدم توانایی بررسی مبانی ارگونومیک از جمله موانع شناخته شده بودند. نتایج دو مفهوم خاص دارند. نخست آنکه نتایج نشان می‌دهند که برای عرضه مبانی ارگونومیک، فرد باید توجه دقیقی به نیازهای خاص مراحل آگاه‌سازی، متقاعدسازی و تصمیم‌گیری داشته باشد. دوم آنکه از آنجایی که مبانی ارگونومیک موانع منحصر به فردی دارند، لازم است آزمایش شوند تا این موانع آشکار گردند و پیش از عرضه به آن‌ها پرداخته شود.

واژگان کلیدی: مبانی ارگونومیک، سلامتی، هزینه، کشاورزی، سبزیجات

۱- مقدمه

استفاده از مبانی ارگونومیک در صنایع مختلف مطالعه شده‌اند (آبوت و یاربروگ، ۱۹۹۲، کاستل، ۲۰۰۱، داویلا و پانیزولو، ۱۹۹۶، کازی و همکاران، ۱۹۹۳، سوآن، ۱۹۹۵، والس‌تون و همکاران، ۲۰۰۱). این مساله به طور خاص در بخش کشاورزی و به دلیل پیشینه غنی این بخش در پراکندگی مطالعات مربوط به نوآوری (راجرز، ۱۹۹۵ و ارگونومی (میدا و همکاران، ۱۹۸۰، پالمر) قابل توجه است. موضوع محوری مقاله حاضر استفاده از مبانی ارگونومیک و به طور خاص مزارع سبزیجات تازه است. در ارتباط با عوامل افزایشی یا بازدارندگی استفاده از مبانی ارگونومیک در بخش کشاورزی نیز اطلاعات چندانی در دست نیست. به طور کلی، کاربران آن دسته از مدیرانی هستند که تمایل ندارند با موانع اقتصادی روبرو شوند که مانع از بهره‌گیری از این مبانی می‌شوند (بزگو، ۱۹۹۵). مضاف بر این که این مدیران به اطلاعات مربوط به این موارد دسترسی خوبی دارند (راجرز، ۱۹۹۵، فدر و اوامالی، ۱۹۹۳، فلیگل، ۱۹۹۳). اما نتایج حاصل همیشه هم با این مساله سازگاری ندارند (کازی و همکاران، ۱۹۹۵).

۱- Abbott, Yarbrough, Castle, D Villa, Panizzolo, Qazi, Swan, Walston

۲- Bzugu

۳- Rogers, Feder, Umali, Fligel

۴- Qazi